

System Zarządzania Ryzykiem – wg stanu na 31/12/2023 roku

W poniższej tabeli zawarto opis strategii Banku w zakresie ryzyka oraz sposobu w jaki funkcja zarządzania ryzykiem oraz Zarząd Banku oceniają i zarządzają ryzykiem oraz ustalają limity, umożliwiające odbiorcom informacji ujawnianej jasne zrozumienie tolerancji / apetytu na ryzyko Banku w odniesieniu do jej głównych działań i wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	a)	<p>Rada Nadzorcza Banku i Zarządu Banku dokonały w 2023 r. przeglądu adekwatności i skuteczności rozwiązań funkcjonujących w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w celu zagwarantowania pewności, że system zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka jest adekwatny w odniesieniu do profilu i strategii Banku, zgodnie z art. 435 Rozporządzenia CRR.</p> <p>Ryzyko jest nierozdzielnie związane z działalnością Banku. Bank zarządza ryzykiem w ramach ciągłego procesu identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania z wykorzystaniem funkcjonującego w Banku systemu limitów wewnętrznych i mechanizmów kontrolnych.</p> <p>Identyfikując poszczególne rodzaje ryzyka istotnego Bank stara się dotrzeć do przyczyn i struktury ewentualnych czynników ryzyka w działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank i we wszystkich jego przedsięwzięciach. Pomiar ryzyka wykorzystywany jest przez Bank dla celów zarządczych, jak i dla celów monitorowania, a system limitów i mechanizmy kontrolne wdrożone w Banku promują zgodność postępowania z zasadami i procedurami wewnętrznymi, a także przestrzeganie ustalonego apetytu na ryzyko.</p> <p>Podstawowym celem funkcjonujących w Banku polityk, zasad i procedur zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że ryzyka w działalności Banku są identyfikowane (wykrywane), mierzone, monitorowane i efektywnie zarządzane oraz, że Bank jest w stanie zarządzać swoją ekspozycją na ryzyko, w celu utrzymania jej w granicach wyznaczonych limitów.</p> <p>Bank ustala apetyt/tolerancję na ryzyko w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Ustce, która podlega corocznym przeglądom. W swojej działalności Bank kieruje się zasadą, że wszelka aktywność, decyzje biznesowe oraz decyzje w odniesieniu do dywersyfikacji ryzyka muszą być zgodne z założonym apetytem na ryzyko, dobrymi praktykami biznesowymi, a także uwzględniać pozycję Banku w zakresie płynności, finansowania oraz zabezpieczenia kapitałowego (funduszy własnych).</p> <p>W ramach apetytu na ryzyko zdefiniowano typy i rozmiar ryzyka, które Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku uznają za dopuszczalne dla spełnienia założonych celów biznesowych Banku. W tym kontekście Bank przyjmuje na siebie jedynie te ryzyka, które rozumie, może zmierzyć / oszacować oraz nimi zarządzać.</p> <p>Bank dąży do utrzymania stabilnych relacji biznesowych ze swoimi Klientami biorąc pod uwagę pozycję biznesową swoją oraz swoich Klientów, uwzględniając wszelkie wewnętrzne powiązania występujące pomiędzy Klientami. Celem Banku jest utrzymywanie długoterminowych relacji biznesowych i jednoczesna minimalizacja i ograniczanie ryzyka reputacji – w tym celu Bank dąży do uproduktowania obecnych Klientów, dbając jednocześnie o to, aby zakres i charakter oferowanych Klientom produktów jak najbardziej odpowiadał ich potrzebom.</p> <p>W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku.</p> <p>Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz do poziomu limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Komórki odpowiedzialne za sporządzenie przedmiotowych analiz są określone w procedurach wewnętrznych. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki: analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu, apetyt na ryzyko zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku, wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem, wyniki testów warunków skrajnych. Z zachowaniem limitów określonych w rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo bankowe oraz limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę swojej działalności. W</p>

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny																																						
		<p>przypadku przekroczenia obowiązujących limitów sporządzana jest stosowna analiza, której celem jest określenie stopnia przekroczenia limitów, sytuacji która spowodowała to przekroczenie oraz sposobu postępowania w celu zapobiegania przekroczeniom limitów w przyszłości. W przypadku przekroczenia limitów odzwierciedlających apetyt na ryzyko, Zarząd Banku niezwłocznie przekazuje Radzie Nadzorczej informację o takim przypadku wraz z informacją o podjętych lub planowanych działaniach naprawczych. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.</p> <p>Poniżej zaprezentowano podstawowe cele Banku w zakresie apetytu na ryzyko w 2023 r.</p> <table border="1" data-bbox="427 562 1495 1621"> <thead> <tr> <th data-bbox="427 562 603 611">Rodzaj ryzyka</th> <th data-bbox="603 562 1050 611">Miara</th> <th data-bbox="1050 562 1495 611">Założony apetyt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="427 611 603 775" rowspan="3">Ryzyko kredytowe i koncentracji</td> <td data-bbox="603 611 1050 645">Udział kredytów zagrożonych</td> <td data-bbox="1050 611 1495 645">< 9%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 645 1050 745">Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych</td> <td data-bbox="1050 645 1495 745">>33%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 745 1050 775">Łączna wartość dużych ekspozycji</td> <td data-bbox="1050 745 1495 775">250% uznanego kapitału</td> </tr> <tr> <td data-bbox="427 775 603 1093">Ryzyko operacyjne</td> <td data-bbox="603 775 1050 1093">Progowe sumy strat dla poszczególnych rodzajów zdarzeń operacyjnych w danym horyzoncie czasowym</td> <td data-bbox="1050 775 1495 1093"> 1) dostępność bankomatów – 1 tys. PLN/kwartalnie 2) dostępność bankowości elektronicznej - PLN/kwartalnie, 3) oszustwo zewnętrzne – 0 PLN/kwartalnie, 4) szkody w rzeczowych aktywach trwałych PLN/kwartalnie, 5) zakłócenia działalności gospodarczej i awarie s 0,5 tys. PLN/kwartalnie, 6) wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie p – 3 tys. PLN/kwartalnie. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="427 1093 603 1149" rowspan="2">Ryzyko płynności</td> <td data-bbox="603 1093 1050 1126">Poziom wskaźnika LCR (min)</td> <td data-bbox="1050 1093 1495 1126">100%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1126 1050 1149">Poziom wskaźnika NSFR (min)</td> <td data-bbox="1050 1126 1495 1149">110%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="427 1149 603 1283" rowspan="4">Ryzyko kapitałowe</td> <td data-bbox="603 1149 1050 1182">Poziom wskaźnika kapitałowego TCR (min)</td> <td data-bbox="1050 1149 1495 1182">12,5%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1182 1050 1216">Poziom wskaźnika kapitałowego T1 (min)</td> <td data-bbox="1050 1182 1495 1216">14,5%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1216 1050 1249">Poziom wskaźnika kapitałowego CET1 (min)</td> <td data-bbox="1050 1216 1495 1249">14,0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1249 1050 1283">Poziom wskaźnika dźwigni (min)</td> <td data-bbox="1050 1249 1495 1283">3,33%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="427 1283 603 1621" rowspan="5">Ryzyko stopy procentowej</td> <td data-bbox="603 1283 1050 1350">Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka niedopasowania (max)</td> <td data-bbox="1050 1283 1495 1350">30%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1350 1050 1406">Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego (max)</td> <td data-bbox="1050 1350 1495 1406">10%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1406 1050 1462">Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka opcji klienta (max)</td> <td data-bbox="1050 1406 1495 1462">25%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1462 1050 1541">Limit funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmiany stóp procentowych +/- 200 p.b. (max)</td> <td data-bbox="1050 1462 1495 1541">2,5%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1541 1050 1621">Limit kapitału Tier 1 dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału dotyczącej sześciu scenariuszy szokowych (max)</td> <td data-bbox="1050 1541 1495 1621">3,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Rodzaj ryzyka	Miara	Założony apetyt	Ryzyko kredytowe i koncentracji	Udział kredytów zagrożonych	< 9%	Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych	>33%	Łączna wartość dużych ekspozycji	250% uznanego kapitału	Ryzyko operacyjne	Progowe sumy strat dla poszczególnych rodzajów zdarzeń operacyjnych w danym horyzoncie czasowym	1) dostępność bankomatów – 1 tys. PLN/kwartalnie 2) dostępność bankowości elektronicznej - PLN/kwartalnie, 3) oszustwo zewnętrzne – 0 PLN/kwartalnie, 4) szkody w rzeczowych aktywach trwałych PLN/kwartalnie, 5) zakłócenia działalności gospodarczej i awarie s 0,5 tys. PLN/kwartalnie, 6) wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie p – 3 tys. PLN/kwartalnie.	Ryzyko płynności	Poziom wskaźnika LCR (min)	100%	Poziom wskaźnika NSFR (min)	110%	Ryzyko kapitałowe	Poziom wskaźnika kapitałowego TCR (min)	12,5%	Poziom wskaźnika kapitałowego T1 (min)	14,5%	Poziom wskaźnika kapitałowego CET1 (min)	14,0%	Poziom wskaźnika dźwigni (min)	3,33%	Ryzyko stopy procentowej	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka niedopasowania (max)	30%	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego (max)	10%	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka opcji klienta (max)	25%	Limit funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmiany stóp procentowych +/- 200 p.b. (max)	2,5%	Limit kapitału Tier 1 dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału dotyczącej sześciu scenariuszy szokowych (max)	3,0%
Rodzaj ryzyka	Miara	Założony apetyt																																						
Ryzyko kredytowe i koncentracji	Udział kredytów zagrożonych	< 9%																																						
	Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych	>33%																																						
	Łączna wartość dużych ekspozycji	250% uznanego kapitału																																						
Ryzyko operacyjne	Progowe sumy strat dla poszczególnych rodzajów zdarzeń operacyjnych w danym horyzoncie czasowym	1) dostępność bankomatów – 1 tys. PLN/kwartalnie 2) dostępność bankowości elektronicznej - PLN/kwartalnie, 3) oszustwo zewnętrzne – 0 PLN/kwartalnie, 4) szkody w rzeczowych aktywach trwałych PLN/kwartalnie, 5) zakłócenia działalności gospodarczej i awarie s 0,5 tys. PLN/kwartalnie, 6) wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie p – 3 tys. PLN/kwartalnie.																																						
Ryzyko płynności	Poziom wskaźnika LCR (min)	100%																																						
	Poziom wskaźnika NSFR (min)	110%																																						
Ryzyko kapitałowe	Poziom wskaźnika kapitałowego TCR (min)	12,5%																																						
	Poziom wskaźnika kapitałowego T1 (min)	14,5%																																						
	Poziom wskaźnika kapitałowego CET1 (min)	14,0%																																						
	Poziom wskaźnika dźwigni (min)	3,33%																																						
Ryzyko stopy procentowej	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka niedopasowania (max)	30%																																						
	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego (max)	10%																																						
	Limit annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka opcji klienta (max)	25%																																						
	Limit funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmiany stóp procentowych +/- 200 p.b. (max)	2,5%																																						
	Limit kapitału Tier 1 dla zmiany wartości ekonomicznej kapitału dotyczącej sześciu scenariuszy szokowych (max)	3,0%																																						
Art. 435 ust. 1 lit. e) CRR	c)	Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem zawarto w punkcie Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Ustce.																																						
Art. 435 ust. 1 lit. a) CRR	f)	<p>W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które przeprowadzane są dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko; 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank; 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy; 4) do czynników ryzyka które są obowiązkowo poddawane testom warunków skrajnych Bank zalicza w szczególności: zmianę rynkowych stóp procentowych, zmiany rynkowych cen nieruchomości, wycofywanie depozytów, wzrost 																																						

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny																					
		<p>kredytów zagrożonych, w tym wynikający z pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej największych klientów Banku, a także testy wrażliwości dotyczące istotnego wzrostu narażenia na ryzyko operacyjne (poniesienie dotkliwych, aczkolwiek realnych strat operacyjnych).</p> <p>Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem tych zasad. Analizy sporządzane są na piśmie, a wyniki oceny prezentowane Zarządowi Banku; o przyjętych założeniach do testów warunków skrajnych Zarząd informuje Radę Nadzorczą. Zarząd Banku, po wprowadzonej zmianie lub wprowadzeniu nowego testu warunków skrajnych, informuje Radę Nadzorczą o zakresie testów warunków skrajnych, dokonanych zmianach i przyjętych w testach założeniach. Zmiany założeń do testów warunków skrajnych, których wyniki stanowią podstawę do szacowania dodatkowych wymogów kapitałowych na pokrycie strat nieoczekiwanych wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.</p> <p>Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.</p> <p>Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzykiem kredytowym; 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów; 3) ocena skuteczności określonych w Banku, m.in. w ramach planów awaryjnych, opcji naprawy <p>Przeprowadzane testy mają charakter testów wrażliwości, testów odwrotnych lub testów scenariuszowych.</p> <p>Część testów warunków skrajnych przeprowadza Spółdzielnia w ramach Grupowego Planu Naprawy (dalej „GPN”). Testy warunków skrajnych w GPN mają charakter scenariuszowy i dotyczą:</p> <table border="1" data-bbox="427 1003 1455 1406"> <thead> <tr> <th>Rodzaj scenariusza</th> <th>Nazwa scenariusza</th> <th>Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>scenariusz systemowy</td> <td>Kryzys makroekonomiczny</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych </td> </tr> <tr> <td>w tym: scenariusz indywidualny</td> <td>Odpływ depozytów</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów </td> </tr> <tr> <td>scenariusz indywidualny</td> <td>Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego </td> </tr> <tr> <td>scenariusz indywidualny</td> <td>Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST </td> </tr> <tr> <td>scenariusz indywidualny</td> <td>Wzrost rynkowych stóp procentowych</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • spadek wartości ekonomicznej kapitału </td> </tr> <tr> <td>scenariusz mieszany</td> <td>Wzrost ryzyka w branży rolniczej</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej </td> </tr> </tbody> </table> <p>Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na określone w GPN obszary krytyczne, w tym na płynność, rentowność i wypłacalność.</p> <p>Bank otrzymuje od Spółdzielni swoje wyniki testów w okresach kwartalnych wraz z przyjętymi do nich założeniami oraz sposobem obliczania wpływu zrealizowania się sytuacji skrajnych na określone w Planie obszary krytyczne: płynność, rentowność (w tym jakość aktywów) i wypłacalność; w tych testach, jeżeli zapisy procedur szczegółowych to przewidują, Bank może zmieniać przyjęte założenia dostosowując je do specyfiki i skali prowadzonej działalności.</p> <p>W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że w sytuacji zrealizowania się warunków skrajnych, zostaną przekroczone wartości ostrzegawcze Bank bada czy dysponuje odpowiednimi opcjami naprawy w przypadku zrealizowania się scenariusza kryzysowego lub wprowadza działania ograniczające ryzyko.</p>	Rodzaj scenariusza	Nazwa scenariusza	Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu	scenariusz systemowy	Kryzys makroekonomiczny	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych 	w tym: scenariusz indywidualny	Odpływ depozytów	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów 	scenariusz indywidualny	Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych	<ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego 	scenariusz indywidualny	Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST 	scenariusz indywidualny	Wzrost rynkowych stóp procentowych	<ul style="list-style-type: none"> • spadek wartości ekonomicznej kapitału 	scenariusz mieszany	Wzrost ryzyka w branży rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej
Rodzaj scenariusza	Nazwa scenariusza	Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu																					
scenariusz systemowy	Kryzys makroekonomiczny	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych 																					
w tym: scenariusz indywidualny	Odpływ depozytów	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów 																					
scenariusz indywidualny	Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych	<ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego 																					
scenariusz indywidualny	Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST 																					
scenariusz indywidualny	Wzrost rynkowych stóp procentowych	<ul style="list-style-type: none"> • spadek wartości ekonomicznej kapitału 																					
scenariusz mieszany	Wzrost ryzyka w branży rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej 																					
Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR	g)	<p>Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku (głównie przez jednostki biznesowe); 2) na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych oraz działalność Komórki ds. zgodności; 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki Audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony SGB, tę działalność wykonuje Spółdzielnia. <p>Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.</p>																					

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny
		<p>Jednostki biznesowe w ramach systemu zarządzania ryzykiem:</p> <p>podejmują decyzje w ramach przyznaných kompetencji i ustalonych limitów; przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych; współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie; w tym raportują do tych komórek odnośnie zbliżania się do limitu.</p> <p>Pracownicy/komórki organizacyjnej odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka; które są szczegółowo opisane w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami istotnego ryzyka.</p> <p>Pracownicy/komórki organizacyjnej odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzają identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank; 2) przeprowadzają pomiar lub ocenę ryzyka, w tym testy warunków skrajnych z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy; 3) proponują limity ograniczające ryzyko (również w zakresie ich aktualizacji) z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> a) specyfiki i skali prowadzonej przez Bank działalności (również w ujęciu perspektywicznym); b) wyników testów warunków skrajnych; c) interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka (w miarę możliwości); 4) monitorują wykorzystanie obowiązujących limitów (w tym pod kątem występujących trendów) oraz apetytu na ryzyko; proponują działania naprawcze w przypadku przekroczenia limitów; 5) przekazują Radzie Nadzorczej i Zarządowi wszelkie istotne informacje związane z ryzykiem; 6) dokonują przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem; 7) uczestniczą w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem; 8) uczestniczą w ocenie ryzyka wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku; 9) przeprowadzają testowanie pionowe zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w macierzy kontroli ryzyka. <p>Rada Nadzorcza Banku w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zatwierdza, określony przez Zarząd Banku, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie; 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie; 3) monitoruje, czy strategia zarządzania Bankiem, strategia zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko, polityki oraz procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie; 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie; 6) dokonuje rzetelnej i konstruktywnej oceny informacji przedstawianych przez Zarząd Banku lub jego członków; 7) wybiera członków Zarządu Banku posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji; 8) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu Banku w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem; 9) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie zarządzania; 10) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd Banku, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku; 11) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka, 12) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem. <p>Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka; 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania Bankiem i strategię zarządzania ryzykiem; 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie; 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka; 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny
		<p>6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;</p> <p>7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;</p> <p>8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;</p> <p>9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;</p> <p>10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;</p> <p>11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.</p> <p>Identyfikacja ryzyka istotnego w działalności Banku odbywa się w dwojaki sposób:</p> <p>1) oddolny (bottom-up), m.in. poprzez proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, proces samooceny ryzyka, zatwierdzanie limitów transakcyjnych lub portfelowych;</p> <p>2) odgórny (top-down), m.in. poprzez procedurę identyfikacji ryzyka w ramach corocznego procesu przeglądu adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP)</p> <p>Proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, zatwierdzania limitów transakcyjnych i portfelowych (w tym zatwierdzanie indywidualnych transakcji) ma na celu wczesne wykrywanie i pełen nadzór nad ryzykiem w działalności Banku. Poszczególne jednostki organizacyjne (w tym biznesowe) Banku w tym zakresie odpowiadają za identyfikację ryzyka inherentnego w ramach operacji, produktów i usług, które świadczą (chodzi zarówno o etap wdrożenia/zmian produktów/usług, jak i identyfikację w ramach samooceny, tudzież procesu ICAAP). Bank posiada procedury wdrażania nowych produktów i dokonywania istotnych zmian, których celem jest zapewnienie wdrażania produktów, operacji i nowych obszarów działalności zgodnie z wewnętrznymi zasadami (politykami) Banku oraz w zgodności z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.</p> <p>W ramach procesu ICAAP Bank corocznie dokonuje formalnej i całościowej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku. Obszar zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialny za przeprowadzanie takiego procesu identyfikacji w ramach procesu ICAAP oraz odpowiednie uwzględnienie / porównanie otrzymanych wyników ze strategią biznesową Banku, strategią ryzyka oraz ustalonym apetytem na ryzyko.</p> <p>Co do zasady, dla kluczowych rodzajów ryzyka (ryzyk istotnych), zidentyfikowanych w ramach ICAAP, Bank wprowadza odpowiednie strategie i polityki (procedury) zarządzania, które podlegają zatwierdzeniu, odpowiednie do rangi na poziomie Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Potrzeba wprowadzenia dedykowanych polityk (procedur) dla konkretnych ryzyk jest rozważana na podstawie analizy istotności (proporcjonalności) wpływu poszczególnych czynników ryzyka na działalność Banku i na realizację jego strategii biznesowej, z wykorzystaniem kryteriów ilościowych i jakościowych istotności ryzyka.</p> <p>Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka istotnego składa się:</p> <p>1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;</p> <p>2) identyfikacja, pomiar (w tym: testy warunków skrajnych) i monitorowanie;</p> <p>3) system limitów ograniczających ryzyko;</p> <p>4) system informacji zarządczej;</p> <p>5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.</p> <p>Aktualnie Bank zalicza do ryzyka istotnego następujące rodzaje ryzyka, których ocena, zarządzanie, mitygacja i limitowanie opisane zostały w procedurach szczegółowych:</p> <p>1) ryzyko kredytowe;</p> <p>2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;</p> <p>3) ryzyko koncentracji;</p> <p>4) ryzyko płynności,;</p> <p>5) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;</p> <p>6) ryzyko kapitałowe;</p> <p>7) ryzyko wyniku finansowego;</p> <p>8) ryzyko braku zgodności.</p> <p>Część zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, w tym niektóre z ryzyk trudnomierzalnych pomimo, że nie zostały uznane przez Bank za istotne, jest objęta zarządzaniem i szacowaniem kapitału wewnętrznego, głównie z powodu występujących powiązań pomiędzy negatywnymi skutkami wystąpienia poszczególnych rodzajów ryzyka – takie ryzyka podlegają zarządzaniu w ramach innych ryzyk istotnych, stosownie do ich charakteru i istotności.</p> <p>Proces zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Banku daje odbiorcom wewnętrznym i zewnętrznym całościowy pogląd na ryzyko oraz zgodność z wyznaczonymi limitami i zapewnia odpowiedni poziom eskalacji na wypadek przekroczenia limitów.</p>

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny
		<p>Jednostki biznesowe Banku i jednostki wsparcia odpowiadają m.in. za raportowanie w ramach systemu informacji zarządczej, odnośnie stanu bieżącego zarządzania ryzykiem, w tym zwłaszcza odnośnie zbliżania się do limitu lub przekroczenia, bądź niedotrzymania limitu do właściwej komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem, a w szczególnych sytuacjach, także do Zarządu Banku, lub właściwych komitetów powołanych przez Zarząd Banku .</p> <p>Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej, który wskazuje jasno zdefiniowane linie raportowania, w celu zapewnienia zgodności z zatwierdzonymi limitami i apetytem na ryzyko. Terminowe i dokładne raportowane o istotnych czynnikach ryzyka stanowi kluczowe narzędzie zarządzania ryzykiem i sprawowania nadzoru. System informacji zarządczej, w ramach poszczególnych ryzyk istotnych, dostarcza informacji na temat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku; 2) profilu ryzyka; 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych; 4) wyników testów warunków skrajnych; 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. <p>Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku, a zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. W szczególności, w ramach systemu informacji zarządczej Zarząd Banku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informuje Radę Nadzorczą Banku o stanie realizacji strategii działania (zarządzania) Banku w okresach kwartalnych i strategii zarządzania ryzykiem w okresach kwartalnych oraz najważniejszych kwestiach z tym związanych; 2) regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o kwestiach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem; 3) zapewnia Radzie Nadzorczej Banku dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych kompetencją Rady Nadzorczej Banku, a w razie potrzeby także przetworzenie tych informacji do związku i zrozumiałej dla członków Rady Nadzorczej Banku formy.